

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Pe un an 40 coroane. — Pe șase luni 20 coroane. — Pe trei luni 10 coroane.
Ziarul apare Marțea, Joi și Sâmbăta

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor, după învoveală

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Insemnări

Sub drapelul român

(x) Nu pornim la cucerire, nici la pradă, ci voim să ne apărăm și să mântuim țara noastră de cei ce răcnesc, că vreau să ni-o pună earăș sub jug, și râvnesc să ne jăfuească și să ne distrugă de pe toată întinderea plaiurilor strămoșești.

Războinicii Ardealului aleargă sub drapelul român nu numai cu tăria numărului lor, ci și cu sufletul descătușat de silnicia aceea, cuprinsă în cântecul de demult:

«Trebuie să se 'mplinească:
E porunca 'mpărătească».

Inimile lor tresar în așteptarea de a se vedea înșiruiți în oștirile unui Domnitor, care este al tuturor românilor, și de a pleca înainte, duși de un singur gând: biruința de mâine.

Dacă sângele vărsat de victimele numeroase: bătrâni, femei și copii, căzuți pradă furiei barbare, n'a fost de ajuns, și dacă desrobirea trebuie smulsă cu jertfe nouă de avere și viață, cu atât mai nedeslipită are să fie legătura ce va uni la olaltă pe toți românii liberi și liberați.

Astăzi luptăm și murim pentru steagul nostru, și nu pentru întărirea unui tron, care să ne lase la urmă pe mâinile călăilor îmbătrâniți în răutăți.

Mai marii noștri ne-au chemat, zicându-ne:

«Aveți să răspundeți chemării, pentru a dovedi lumii întregi că ne iubim țara și moșia, și că știm să o stăpânim cu vrednicie, ducând cu noi liniște, libertate și stăpânire dreaptă în toate colțurile țării».

Eată drumul bun și înțelegător ce l-am apucat, pentru ca întorcându-ne norocoși la casele ce ne așteaptă, să putem începe lucrările de înnoire și îndreptare, și ca să putem spune tuturor prietinelor și dușmanilor:

Sângele ostașilor români, și suferințele poporului nostru din toate veacurile, pecetluiesc actul mare, prin care românimea și-a croit soarta și hotarele pe vecie.

Vom merge înainte pe calea săpată de înaintașii noștri, și întărită deoparte prin greșelile dușmanilor noștri de altă parte prin vredniciile urmașilor din toate provinciile desfăcute din lanțurile rusești, nemțești și ungurești și întrunite într-o singură țară și un singur stăpân, deplin înțelegător al clipelor mari, ce Domnul ni le-a hărăzit.

Dela Comandamentul Trupelor din Transilvania

Ordonanța Nr. 27.

În urma cercetărilor făcute s'a constatat, că parte din funcționarii superiori de la căile ferate M. A. V. nu și-au făcut datoria în mod conștiincios; iar declarațiile care li s'au dat pentru a fi distribuite personalului inferior, unii din ei nu le-au distribuit, iar alții au insinuat ca să nu fie semnate inducând în eroare pe funcționarii inferiori și lucrând contra intereselor ordinii publice.

Pentru aceasta, am dispus imediată expulzare a funcționarilor notați mai jos; funcționari cari au și fost expulzați în ziua de 28 Martie 1919 st. n. prin Maramurăș-Sighet, conform ordinului circular al Marelui Cuartier General Nr. 2911, permițându-le a lua numai un geamantan.

Funcționarii expulzați:

Din Cluj:

1. Marcoș, director regional de cale ferată Cluj.
2. Denifleck, șef de secție de mișcare, Cluj.
3. Dozsa, șef de secție personal, Cluj.
4. Hoomonai, șef de secție de susținere, Cluj.
5. Astalos, șeful gărei, Cluj.
6. Gengis, din Direcția C. F., Cluj.
7. Leiht, ajutorul directorului regional, Cluj.
8. Berkes, controlor, Cluj.

Din Bánffî Hunyad:

1. Kovacs Arpad, șeful gărei Banfi-Hunyad.
2. Toth Sandor, impiegat C. F. gara Banfi-Hunyad.
3. Nemes, magaziner C. F. gara Banfi-Hunyad.

Având în vedere această atitudine și neglijență a funcționarilor superiori, cari au indus în eroare pe funcționarii inferiori de a nu cunoaște sensul declarațiilor care nu este altul decât acela de a se ști cari sunt funcționarii cari doresc să mai continue serviciul:

Ordon:

1. Termenul pentru luarea declarațiilor se prelungește până la 1 Mai 1919 st. n. Direcțiunea căilor ferate Sibiu se va încredința că fiecărui funcționar i s'a amănât declarațiunea.
2. Acei funcționari cari se vor constata, că nu sunt folositori serviciului fie prin atitudinea lor ostilă sau pasivă, cât

și prin modul lor de a servi, vor fi expulzați în termen de 48 ore de la constatare.

3. Zona ocupată de trupele române din Transilvania fiind declarată ca zonă de operațiune, căile ferate, poșta și telegraful de pe întreaga zonă sunt sub ordinele directe ale Marelui Cuartier General și în consecință și sub acest Comandament.

4. Conform art. 6 din Legea Rechizițiilor și art. 166—171 inclusiv din Regulamentul acestei legi: toți funcționarii căilor ferate, poștelor și telegrafelor care se vor afla în serviciu la data apariției acestei ordonanțe, sunt impuși la prestare de serviciu.

Acei funcționari cari se vor abate dela datoriile lor și cari nu vor executa ordinele date de organele superioare, vor fi justifiabili de Curțile Marțiale. Ordonanțele Nr. 15, 17, 18 și 24 rămân în vigoare și se vor aplica cu toată severitatea lor.

5. Acei cari vor fi prinși în flagrant delict că scot anumite piese de la mașini sau de la aparate, ca telegraf, telefon etc., care să le oprească funcționarea, vor fi executați pe loc.

6. Constatarea infracțiunilor prevăzute în această ordonanță va fi făcută de agenții sau ofițerii de poliție judiciară prevăzuți de legile în vigoare, cum și de către funcționarii superiori ai căilor ferate și telegraf care sunt investiți cu acest drept.

Prezenta ordonanță intră în vigoare dela data afișării.

Comandantul trupelor din Transilvania:

General MOȘOIU

Șeful de Stat Major

General PANAITESCU

Pretorul Comandamentului:

Lct Colonel PAPLICA

Sibiu, 28 Martie 1919 st. n.

Ca urmare la ordonanța Nr. 27, unde se arată expulzarea funcționarilor C. F. cari au arătat nesupunere la respectarea ordonanțelor și prin atitudinea lor au pus pedeci bunului mers al serviciului căilor ferate, funcționarii de mai jos au fost expulzați prin Maramurăș-Sighet în ziua de 29 Martie 1919 st. n. nepermițându-le a-și lua decât un geamantan:

1. Kovács Sigmond, Șeful stației Tg.-Murășului.
2. Gelemezi, inginer de stație, Tg.-Murășului.
3. Török, inginer de stație, Tg.-Murășului.
4. Letelacos, medic de stație, Tg.-Murășului.

5. Patrovitki Josef, sub șef de stație, Tg.-Murășului.
6. Bárdy Josef, impegat de stație, Tg.-Murășului.
7. Péter Josef, impegat de stație, Tg.-Murășului.
8. Puster István, impegat de stație, Tg.-Murășului.
9. Faranae Ferencz, impegat de stație, Tg.-Murășului.
10. Hardy Balázs, impegat de stație, Tg.-Murășului.
11. Vadsy Coloman, impegat de stație, Tg.-Murășului.
12. Tescate Marton, impegat de stație, Tg.-Murășului.
13. Balvari Josef, impegat de stație, Tg.-Murășului.
14. Rozs Lajos, impegat de stație, Tg.-Murășului.
15. Kalmár Josef, impegat de stație, Tg.-Murășului.
16. Doboszi Iuliu, impegat de stație, Tg.-Murășului.
17. Virág Sándor, funcționar la poșta, Tg.-Murășului.
18. Barabás Gyula, funcționar la poșta, Tg.-Murășului.

Serbarea din Cernăuț

— In amintirea lui Aron Pumnul —

In sala teatrului comunal din Cernăuț s'a serbat în 20 Martie a. c. memoria marelui dascăl al Bucovinei *Aron Pumnul*.

Țara fagilor și-a arătat din nou recunoștința față de un apostol, căruia îi datorește în mare parte unirea cu regatul român.

Cu prilejul serbării comemorative, ziarul *Bucovina* scrie următoarele:

In Noemvrie anul trecut s'au împlinit o sută de ani dela nașterea lui *Aron Pumnul*, patronul liceului românesc din Cernăuț. Din cauza prefacerilor istorice, prin care a trecut țara, sărbătorirea memoriei acestui mare bărbat al neamului s'a amânat până astăzi. Este un eveniment, care ne reamintește cele mai frumoase pagini ale trecutului nostru cultural.

Alături de junimiștii dela Iași, deși cu alte vederi decât dâșii, și secundând curentul de regenerare al limbii românești alimentat de neobositul Cipariu, la Blaj, Pumnul începe în Bucovina o sănătoasă mișcare culturală tocmai în epoca, în care graiul românesc în aceste părți era mai amenințat de curențele germane și polone și de urâta stafie a rutenismului încurajat de unirea politică a Bucovinei cu Galiția și de opera odioasă de desnaționalizare sistematică pornită de guvernul austriac.

Mișcarea dela 48 care zdruncinase pentru moment temelile sociale ale bătrânei Europe, a cuprins în mrejele ei și Bucovina, căzută victimă influenței fatale a străinismului cutropitor.

Hurmuzacheștii pornesc aci cu o deosebită bărbăție lupta de emancipare politică și economică a țării, prin desfacerea ei de Galiția și răsturnarea «boerescului», a clăcii și a iobăgiei.

Împăratul recunoaște individualitatea istorică și caracterul particular și distinctiv al națiunii române în Bucovina și-i dă dreptul să înființeze la liceul din Cernăuț o catedră pentru studiul limbii și literaturii românești și să introducă la institutul teologic limba română ca limbă de propunere.

Era singurul mijloc de apărare împotriva pericolului de desnaționalizare

pornit ca o avalanșă de invazia nordică a slavismului.

La 16 Octomvrie 1848 apare ziarul *Bucovina* cu text românesc și nemțesc pentru partea politică, la care și-au dat întâlnire toate condeele mai de seamă din acele vremuri pe lângă Alecsandri și Hurmuzachi, cari alături de Pumnul au desfășurat o activitate culturală însuflețită și plină de demnitate.

O nouă epocă de regenerare începe pentru țărișoara noastră, la care Pumnul s'a angajat cu tot avântul tinereții lui și cu întreaga lui bogăție de cunoștințe.

Născut în Noemvrie 1818 în Cucu-lata Făgărașului din părinți țărani, își face studiile primare la Odorhei până la 1836 și pe urmă pleacă la Blaj, pentru a se adăpa la izvorul de cultură al acestui cuib temut de energie și viață națională, cum îi plăcea să-l numească bardul dela Mircești. La 1843 este trimis împreună cu alți tineri la Viena, pentru a face studii teologice la institutul dela sf. Varvara. Studiile sale de predilecție însă erau filosofia, istoria universală și națională, și filologia. Aci se familiarizează Pumnul cu filosofia lui Kant, Leibnitz, Descartes, Spinoza, Seneca și cu literatura bogată a lui Voltaire și Rousseau.

In ajunul luptelor politice dela 1848 se urcă pe catedra de filosofie dela liceul din Blaj. Mișcarea revoluționară a sedus și sufletul acestui fiu ales al neamului și împreună cu Bărnăuțiu și Murășanu propagă ideile de naționalitate, egalitate, libertate și frăție, pregătind cu entuziasm generația dela 1848, în ce privește atitudinea și soarta viitoare a neamului.

Vastele lui cunoștințe și ținuta lui demnă și bărbătească l-a indicat să fie ales în comitetul dirigent din Sibiu împreună cu Cipariu, Laurian, Roman, Bălășescu și alții, pornind mișcarea de emancipare a poporului românesc.

Persecutat de unguri pentru ideile lui, Pumnul se refugiază în toamna anului 1848 în țară și de aici în Bucovina, unde a rămas până la moarte.

Alecu Hurmuzachi îl întâmpină cu aceste călduroase cuvinte:

«Aici mă plec cu bucurie adâncă înaintea hotărârii lui Dumnezeu, care de sigur nu voi ca astă viață prețioasă pe care Pumnul cu bucurie o expuse la pericol spre răscumpărarea fraților săi să se stingă de mână dușmană, ci Dumnezeu voi ca Pumnul și mai departe să stea drept pildă și după ce ni-au arătat cum românul oricând trebuie cu bucurie să fie gata pentru națiune a muri, să ne mai arete, cum și în ce chip trebuie pentru ea a trăi». «Pumnul scăpă dar, deși nu fără mari greutăți cu viață, dar și numai cu ea din mâna neamurilor, a căror război îl urmă chiar peste marginile patriei sale nefericite.

Fugind dar și suferind tot felul de lipsă și nevoie el trecu pe jos în principatele ocupate atunci de muscali și ajunse cam târziu toamna 1848 aici între noi, unde fu primit frățeste și-i salutăm sosirea cu cea mai vie bucurie. Nici că ni-ar fi putut sosi mai la timp». (Foaia Soțială din 1866 p. 41—42).

De aici înainte începe Pumnul să se afirme, ca o incontestabilă putere de muncă și un propagator neobosit de idei nouă în domeniul cunoașterii limbii românești. Deși ironizat împreună cu Cipariu în Criticele lui Maiorescu, învinuiți

de latinism și hyperromânism, marele dascăl rămâne o netăgăduită valoare culturală. Numit profesor de filosofie și limba română la liceul din Cernăuț, dânsul desfășoară o întinsă activitate pentru cunoașterea limbii românești, de care spunea în studiul său închinat junimii române și publicat în ziarul *Bucovina* dela 1850:

«Limba românească este cel mai sfânt și mai prețios tezaur al națiunii române, pentru că ea este sufletul ei; până când se va vorbi limba românească, până atunci supraviază națiunea română; iar apunând limba, apune și națiunea însăși. Gotii, gepizii, avarii, cumanii, pacinații, ba chiar și latinii înșiși sânt exemple vorbitoare despre acest adevăr».

In vremea aceasta mișcarea culturală se caracterizează prin lupta dintre alfabetul cirilic, susținut în deosebi de clerul superior, și cel latin persecutat de acesta, ca eretic și spurcat.

Pumnul se angajază în această luptă, și ideile lui pentru introducerea literelor latine ies triumfătoare.

Adausul lui la «Gramateka limbei românești» a lui Vasiliu Ianoviciu cu regulile nouă despre *binescriința limbii românești cu litere romane* a detronat spiritul conservativ al clerului în materie culturală.

Deși ortografia lui a fost combătută în deosebi de curentul junimist dela Iași, demultiori cu o incontestabilă bogăție de argumente, totuși activitatea lui în domeniul științei a creat o epocă frumoasă de regenerare a limbii românești.

Cele șase volume ale «*Lepturariului*» său o dovedesc în deajuns.

Pe lângă o întinsă activitate ziaristică, Pumnul are o valoroasă serie de lucrări, cari i-au creat frumosul renume, de care se bucură.

Dar activitatea sa școlară a încoronat opera sa valoroasă. Elevul și urmașul său la catedră, Ion Sbiera, se exprimă asfel asupra acestei mănoase activități:

«Nespusă au fost bucuria și uimirea studenților liceului și auzitorilor dela institutul teologic precum și a oaspeților onorațiori, când au auzit de pe catedră dulcele accent ale graiului românesc și când au văzut și s'au încredințat, că și în românește se poate vorbi despre științe, despre limbă și literatură tot așa de bine, ca și în latinește sau în nemțește».

Viața lui Aron Pumnul încheiată la 1866 a fost un șir întreg de fapte frumoase și activitatea lui mănoasă i-a consacrat recunoștința neamului său.

Bucovinenii în semn de adâncă venerațiune i-au ridicat la mormânt un monument cu următoarea inscripție:

«Marelui bărbat al națiunii *Aron Pumnul*, profesor de limba și literatura română la gimnaziul din Cernăuț, recunoștință eternă».

Sășii și mobilizarea Ardealului

Ziarul sibian *S. D. Tageblatt* publică în numărul său de Sâmbătă un articol de fond despre chemarea la arme a guvernului nostru.

In acest articol, — scris de redactorul nou, dl *H. Plattner*, care semnează foaia în locul concediatului șef redactor dl *E. Neugeboren*, — se spun următoarele:

Este datoria noastră, a sașilor, să aducem astăzi guvernului provizor întregul nostru sprijin. Ordinul de chemare ne privește și pe noi. Chiar de n'ar exista hotărârea dela Mediaș, totuși noi sașii ar trebui să oferim de bună voie sprijinul nostru în lupta aceasta, în care este vorbă de-

spre fericirea și nefericirea patriei noastre. Statul român are trebuință de brațele săsești. Poporul săsesc nu poate să le refuze. Și fiecare sas, care în zilele ce vin va trebui să se înfățișeze sub steag, are să știe, că niciodată n'a purtat armele pentru patrie, în felul cum le poartă astăzi, când intră în serviciul țării vechi în nouă haină și sub nou drapel. —

Va să zică, și S. D. Tageblatt, organul bătrânilor sași, își dă pe față mulțumirea că poporul săsesc nu mai face parte din «patria ungară», care a știut să dăruiască favoruri numai la persoane singurate, dar nu la un popor întreg, străduitor în cultura sa națională.

Știrile zilei

La București. Dl Vasile Goldiș a plecat din Sibiu Duminecă la București, pentru a-și lua noul post de ministru fără portofoliu în guvernul statului român. Resortul de culte și instrucțiune publică este condus acum de dl Valeriu Branice, fost director al Drapelului.

Porunca de mobilizare a produs în tot Ardealul o însuflețire cum nu s'a mai văzut în părțile noastre. Din toate centrele sosesc știri, că românii — precum și mulți sași — manifestează pentru războiul împotriva maghiarilor revoluționari.

În Sibiu s'a adunat Duminecă la amiază o mulțime imensă în fața casarmei din piața Hermann și în frunte cu muzica militară a plecat spre reședința Consiliului dirigent și spre a Comandamentului trupelor din Transilvania.

Au fost aclamați de mulțime atât dl Iuliu Maniu, cât și dl general Traian Moșoiu, cari răspundând au mulțumit pentru încrederea adusă și au declarat, că dacă va cere trebuința avem să pornim cu toții în apărarea pământului nostru liberat din robie.

La palatul Consiliului dirigent a vorbit profesorul, dl Sabin Opreanu; la Comandamentul trupelor a salutat pe dl general Moșoiu dl Dr. Gheorghe Comșa.

Cortegiul s'a desfășurat în ordine pe la ora 2.

Voluntarii din Italia. Foștii prizonieri români în Italia, sosiți zilele acestea la Sibiu, formează al doilea transport italian. Regimentul lor, care poartă numirea de *Regimentul Cloșca*, este însoțit earăși de ofițeri italieni. La gară li s'a făcut o entuziastă primire. Comandant al regimentului este contele italian Giusti, care spune că a rămas încântat de vitejia românilor săi, dovedită pe frontul dela Piave și Asiago.

În onoarea ofițerilor italieni și a ofițerilor voluntarilor români s'a dat Duminecă o mare masă la Unicum. Au luat parte, pe lângă ofițerii italieni, P. S. Sa Episcopul Miron E. Cristea, dnii: Maniu, generalii Moșoiu, Boeriu, Panaitescu, Pop, Herbay, președintele Asociației Bârseanu, prefectul orașului Dörr, mai mulți membri ai Consiliului dirigent și alți domni. S'au rostit calde cuvinte pentru suveranii Italiei și României, pentru armatele lor, pentru colonelul viteaz Giusti, care și-a terminat cuvântul strigând: «Trăească România Mare!» Episcopul Miron a închinat pentru înfrățirea neamurilor de gîntă latină. Ofițerii italieni au fost pretutindeni sărbătoriți cu multă căldură în orașul nostru.

Vinovații. Marele Colegiu al universității din București a început ieri examinarea situației profesorilor universitari, culpabili de a fi avut o atitudine contrară intereselor române pe timpul ocupației germane. (B. P.)

Nou ziar unguresc în Sibiu. În locul lui N. R. Ujság, care se stinge deodată cu ultima zi din Martie a. c., apare *Uj Világ* (Lumea Nouă), ziar cotidian democrat independent, sub redacțiunea dlui Dr. Béla Lengyel și direcția dlui Béla U. Maurer. Noul ziar promite că acceptând forma de stat ce are să vie, va lupta pentru stabilirea bunei înțelegeri între toți fiii națiunilor din Ardeal, sperând că ungerimea se va cuminți. Vom vedea.

Alianță și mai strânsă. Tot în ziua din Martie, când puterea stăpânirii din Budapesta a trecut în mâinile comunistilor (= bolșevicilor unguri), s'a ținut la Bratislava (Pressburg) o ma-

nifestație în onoarea ziariștilor elvețieni. În cursul unui banchet, ministrul ceho-slovac, Srobar, a rostit un discurs zicând, că rău face republica ungurească bolșevistă, care turbură ordinea în momentul, când se așteaptă o colaborare comună pe terenul economic. Generalul italian, Picione, comandantul trupelor ceho-slovace a declarat, că noua revoluție maghiară va contribui și mai mult la întărirea legăturilor între aliați și că virtuțile poporului ceho-slovac vor împiedeca lățirea turburărilor maghiare pe teritoriul cehilor.

Coloniile germane din sudul Basarabiei care se găsesc acolo dela finea secolului 19, au cerut unirea lor definitivă la România. Adunarea națională a acestei colonii a trimis în acest sens un memoriu M. S. Regelui Ferdinand. (B. P.)

Sfințire de steag. Marți în 25/III înainte de amiază s'a sfințit în Sibiu steagul primului curs de telegraf C. F. R. din Transilvania. La sfințire au luat parte dnii Romul Boila, șeful resortului de comunicație, Cristodorescu, directorul C. F. R. din Ardeal.

După oficierea serviciului divin dl Romul Boila a rostit o călduroasă vorbire îndemnând tinerimea la muncă și sânguină neîncetată. A vorbit și dl Cristodorescu. În numele elevilor a răspuns dl Gh. Gociman, profesorul cursului, și asigurându-i că totdeauna vor îndeplini chemarea cu zel și credință le mulțamește pentru interesul ce-l poartă cauzei lor.

Contribuiri la Fondul jertfelor liniei de demarcație. De mai înainte . . . Cor. 34,362.—
Virgil Muntean, dentist, Sibiu . . . " 100.—
Prin redacția ziarului Patria:
Colecția dlui General Leonte Stati . . . " 310.—
Prin red. ziarului «Ren. Rom.»:
dela Dr. A. F. Tămaș, medic de stat major . . . " 50.—
dela Bat. 2 Reg. de inf., Sibiu . . . " 370 60
O damă . . . " 20.—
Femeile române din Șura-mică:
colectat de Maria Ludoșan și Florica Păcurariu . . . " 217.—
Dr. Ilarion Pușcariu, Sibiu . . . " 100.—
Nicolae Vlădescu, colectat dela mai mulți funcț. ai minist. de culte și Cassa școalelor, București . . . " 344.—
Reuniunea femeilor săsești (Orts-frauenverein (Sibiu) . . . " 100.—
Total Cor. 35,963 60

La colecta preoților români, întruniți la congres, (publicată mai înainte) dl Teodor Doboi, comerciant, Sibiu, a contribuit cu Cor. 1000.— (una mie.)

Enea Hocman, casier.

Informații. 1. Curtea Marțială a Diviziei a 7-a, prin sentințele Nr. 1 și 4 din 14 și 15 Martie 1919 a condamnat pe individul Solomon Ferentz din Zălau la 5 ani închisoare muncă sil-zică și pe Sgeredi Mozsî din Aghireș județul Sălaj la 1 an închisoare, pentru faptul de spionaj ce a făcut.

2. Curtea Marțială a diviziei 6-a, pentru nepredarea de arme, contravenție la ordonanța Nr. 3, a condamnat în ședințele de 31 Ianuar, 7 Februar, și 7 Martie pe indivizii Lote Calman, din Cluj un an închisoare, Solomon Aron din comuna Glod, un an închisoare și 500 lei amendă Popp Micloș comuna Vințu de sus, județul Turda, la doi ani închisoare și Binder Lajos la șase luni închisoare.

3. Pretorul diviziei a 2-a Vânători, în intervalul dela 12—15 Martie a condamnat pe individul Theil Adolf din Sibiu la două luni închisoare și 50 lei amendă pentru ofense aduse în public Majestății Sale Regelui, iar pe individul David Maftel din Prișeaca de sus la 2 luni închisoare pentru rebeliune.

Comandamentul trupelor din Transilvania cere ca toate ordonanțele ce ni le trimite, să fie publicate «în prima pagină a ziarului și cu litere mari și negre.» Ziarele care nu se vor conforma întocmai, vor fi oprite a mai apărea.

Osândit. Curtea marțială a Diviziei II-a Vânători prin sentința Nr. 6 din 7 Martie 1919, a condamnat pe individul Abramescu Simeon, din Hunedoara la 30 zile închisoare pentru provocarea directă la nesupunere către legile țării și autoritățile constituite ale statului (Art. 181 C. P.) B. P.

Canceliști. La Consistorul arhiepiscopal pot fi aplicați îndată unul sau doi în serviciul de mundații.

Preferiți sânt absolvenții de cursurile teologice.

Cererile scrise de petenți sânt a se adresa secretarului consistorial, Dr. Octavian Costea.

Furt. Poliția din loc anunță că s'a furat un palton de culoare închisă, având marca «Teutsch testvérek, Budapest». Semne: în partea dela stînga buzunar în afară, nasturi mari întunecați, cuptușeală jumătate mătăasă, înlăuntru 2 buzunare. Monogramă: M. Sz. Arătările să se facă la poliția sibiană.

Dela cercul meseriașilor sibieni

Reuniunea meseriașilor noștri sibieni încă din zilele revoluționare, din Noemvrie 1918, continuă a se preocupa de soarta mai de aproape a clasei noastre de mijloc.

Pentru consfățuirile neîntrerupte, încă din Nov. 1918, se țin la Reuniune săptămânal adunări obligatoare în fiecare Miercuri seara în așa zisul *sfat* sau *consiliu al meseriașilor și comercianților*.

La hotărârea acestui sfat, au fost chemați cu toții în trei Dumineci, la trei consultări ce-i privesc mai de aproape. În prima adunare s'a tractat asupra învătării *comandurii militare*, de a forma, cu concursul ei, un mare atelier de pantofărie, pentru confecționarea lucrărilor de pielărit, ear un al doilea de croitorie pentru îmbrăcămintea armatei. Din considerațiunile la stările de tot critice, meseriașii cismari și pantofari au primit să se formeze în grupuri de câte 5-10-15 inși, cari să lifereze tot ce li se cere, de sine înțelese, dacă li se va îmbia materialul trebuincios. Încât știu, pantofarii și cismarii noștri acum pregătesc 773 perechi bocanci pentru armată cu prețul contractat. În cauza atelierului de croitorie, afacerea s'a lăsat în competența forurilor militare, cari însă să reflecteze și la concursul Reuniunii.

La adunarea din a doua Duminecă, la care am salutat în mijlocul nostru pe dnul director de bancă în p. N. Petra-Petrescu și pe inginerul Lingu din Resortul industrial al Consiliului dirigent, cu scop de a ne cunoaște numărul și forțele lucrative, s'a hotărât conscrierea măiestrilor grupați după bresle și aceasta pentru a putea forma *sindicatul industriașilor și comercianților români*. Tabloul membrilor sindicatului format în secțiuni, se va da Consiliului dirigent spre a fi informat despre capabilitatea noastră la executarea diferitelor lucrări mai mari. Dela Consiliu se cere materialul și în același timp i se adresează și rugămintea, ca la orice fel de lucrări să se reflecteze întâi la sindicatul nostru.

Cu scop de a umplea golurile în anumite bresle, în cari am fi mai slab reprezentați, se face apel la Reuniunile surori și la fruntașii din localitățile cu meseriași, încă neformați în reuniune, să ne prezinte tabloul cât mai exact despre statul meseriașilor din partea locului, la cari, în caz de nevoie, să putem reflecta, respective cărora le putem sta eventual și noi în ajutor. În această adunare la invitarea Reuniunii «Andreiana» a meseriașilor români din Sebeșul-săseșc de a face demersuri pentru convocarea unui congres al meseriașilor și pentru scoaterea din nou în Sibiu a foaiei «Munca» ce apărea în Sebeș, s'a hotărât ca congresul să fie convocat îndată după ce vom primi date despre numărul meseriașilor și comercianților din toate localitățile, cari, înainte de a se întruni în congresul ce ar fi împreună cu multe cheltuieli și greutate, să chibzuiască acasă la vatra lor, asupra tuturor neajunsurilor ce bântuie în partea locului și care ar cere sanare.

(Va urma).

Teatre în Sibiu

Cinematograful Orașului. Piața Hermann. Directoară: D-na M. Scholtess.

Joi și Vineri: *O noapte de iubire*, dramă. Cu Mia May.

Inceputul la ora: 6½ și 8½ seara.

Cinematograful Apollo. Strada Schevis Directoară: Dna Emil Toth.

Joi și Vineri: *Delirium tremens*, dramă în 4 acte.

Inceputul la ora: 6½ și 8½ seara.

Nr. 3/1919.

(91) 1—3

De vânzare

Un **taur** Pinzgau de 18 luni și doi **tauri de bivoli** frumoși, de 3 ani, cu certificate, se vând cu prețuri moderate la

Iohann Schmied

(93) 1—1

în Noul sășesc (Neudorf) Nr. 25.

Concurs

În 10 Mai st. n. se va deschide câte un curs de 5 luni pentru surori de ocrotire în Sibiu, Târgul-Murășului și Cluj. Scopul acestor cursuri este a crește surori cu menirea de-a se îngriji de gravide, lauză, copii nou născuți, de orfani părăsiți, de tineret în privința social igienă, de morboși în lipsa ori întru ajutor medicului, de a crește poporul prin sfat și fapt la un trai trupesc și sufleteș sănătos.

Elevele vor fi întreținute pe spesele statului și vor fi după absolvirea cu succes a cursului funcționare de stat cu toate favorurile și datorințele corăspunzătoare.

Condițiunile pentru primire sunt:

1. Absolvarea alor 4 clase civile (în cazuri excepționale 2 clase civile).

2. Etate întră 20 și 40 ani.

3. Starea civilă, numărul și etatea copiilor.

4. Obligamentul, de a se devota în mod serios și exclusiv menirii surorilor de ocrotire.

5. Antecedentă morală nepătată.

6. Atestat medical.

Rugărilor, ajustate cu documentele necesare sânt a se înainta Consiliului Dirigent, Resortul Ocrotirilor sociale până în 15 Aprilie st. n.

Sibiu, 26 Martie 1919.

(92) 1—4

Dr. Moldovan
secretar general.

Nr. 177/1919.

(88) 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului de învățător la școala confesională gr.-or. română din Vima-mare, protopresbiteratul Cetății-de-peatră prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

1. Salar legal: dela comuna bisericească din repartitie cor. 440—ajutor consistorial permanent cor. 160—iar restul dela stat.

2. Cvarțir corespunzător în natură.

3. Relut legal de grădină și

4. 2 stânjini de lemne de foc, din cari se va încălzi și sala de învățământ.

Concurenții să-și înainteze rugărilor provăzute cu toate documentele de lipsă subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis și să se prezinte în comună și biserică ca concurenți.

Lăpușul-unguresc, la 1/14 Martie 1919.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. român al tractului Cetatea-de-peatră, în conțelegere cu comitetul parohial.

Andrei Ludu
protopop.

Nr. 144/1919.

(90) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a treia din comuna Magheruș, protopopiatul Brașovului.

Beneficiile sânt:

Venitele stabilite în coala B.

Concurenții sânt datori ca în termen de 30 zile dela cea dintâi publicare în «Telegraful Român» să cânte și să predice, și dacă e preot să slujească; să-și înainteze petițiile lor însoțite de toate actele, cari se cer, oficiului protopesc român gr.-or. român al Brașovului.

Brașov, 26 Februar 1919.

În conțelegere cu comitetul parohial din comuna Măgharuș.

Dr. V. Saftu
protopop.

Redactor responsabil: Matei Voileanu.

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III Almașul-mare Suseni, devenită vacantă prin moartea parohului Stefan Onea, se escrie concurs nou cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru congruă, având văduva fostului paroh drept la jumătate din ele, până la împlinirea anului dela moartea soțului ei.

Cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare să se înainteze la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul deschis, iar reflectanții, cu știrea protopopului, să se prezinte la biserică în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

Geoagiu, la 9/22 Ianuar 1919.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al tractului Geoagiu în conțelegere cu comitetul parohial.

Ioan Popovici
protopop.

Nr. 71/1919 protb.

(74) 3—3

Concurs repetit

În conformitate cu ordinul Prea Venerabilului Consistor arhidiecezan din 20 Noemvrie a. tr. Nr. 11,291 Bis. 1918, se publică concurs nou pentru întregirea postului de paroh din parohia de clasa III Teiine, din tractul Sighișoara, cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat.

Cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare se vor înainta subsemnatului oficiu protopopesc în termenul deschis, iar concurenții pe lângă încunoștințarea subscrisului, să se prezinte în vre-o Duminecă sau sărbătoare în biserică spre a cânta, cuvânta, respective celebra, și a face cunoștință cu poporul.

Sighișoara, 27 Februar 1919.

Oficiul protopresbiteral ortodox-român al tractului Sighișoara în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Dimitrie Moldovan
protopop.

Nr. 11.286.

(83) 3—3

Concurs din oficiu

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III Petranjeni, din protopresbiteratul Abrudului, în conformitate cu concluzul sinodului arhidiecezan Nr. 55 din 1911, se publică concurs din oficiu cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sânt cele fasonate în coala B. pentru congruă.

Concursele instruite cu documentele cerute, se trimit în termenul deschis consistorului arhidiecezan, iar concurenții cu observarea prescrișelor din regulamentul pentru parohii se pot prezenta în comună pentru a cânta, a oficia, a cuvânta și a face cunoștință cu poporul.

Sibiu, din ședința consistorului arhidiecezan, ca senat bisericesc, ținută la 26 Februarie 1919.

Consistorul arhidiecezan.

Nr. 1043 1919 Plen.

(85) 3—3

Concurs

În temeiul dispozițiilor cuprinse în §-ul 27 al Regulamentului pentru afacerile interne ale consistorului arhidiecezan și §-ul 17 din Pragmatica de serviciu, pentru ocuparea postului de oficial, clasa a II-a, la exactorat, se publică concurs.

Emolumentele sunt:

1. Cor 2200—salar fundamental.

2. 10% quinquenale dela salarul fundamental după toți anii îndepliniți în serviciul bisericeii.

3. 30% bani de cvartir.

4. Adausele de scumpete acordate funcționarilor consistoriali, pe timpul războiului.

Petițiile de concurs sânt a se adresa și înainta Consistorului arhidiecezan, în termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român», însoțite de extras din matricula botezațiilor, testimoniu de maturitate și alte documente recomandatoare, din cari să fie evidentă destoinicia petentului.

Între condiții egale, absolvenții de cursurile teologice resp. preoții vor fi preferați.

Sibiu, din ședința plenară a Consistorului arhidiecezan, ținută la 4 Martie 1919.

Consistorul arhidiecezan.

Nr. 108/1919.

(75) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa primă Neagra-de-jos, protopresbiteratul Câmpeni, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dotațiunii dela stat.

Cei ce doresc a ocupa acest post, își vor înainta cererile de concurs în termenul arătat subsemnatului oficiu protopresbiteral și înainte de alegere, cu prealabila încuviințare a subsemnatului, se vor prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare la biserică, spre a cuvânta, eventual a celebra și a face cunoștință cu poporul.

Câmpeni, la 26 Februar 1919.

Oficiul protopresbiteral ortodox-român al Câmpenilor în conțelegere cu comitetul parohial.

Petru Popovici
protopop.

M. Z. 329/1919

(77) 3—3

Concurs

La consiliul orășenesc din Sebeșul-sășesc este de ocupat postul de priminginer orășenesc. Postul este împreunat cu salar fundamental de 3600 cor. și 780 cor. bani de cvartir. Salarul se mai întregeste prin 5 adause de serviciu sistemate și poate ajunge în decurs de 22 ani suma de 5600 cor. Alesul are mai departe drept la toate adausele de scumpete de o potrive cu ceilalți funcționari și, care se vor concede prin ordonanță guvernului.

Reflectanții au a dovedi cualificațiunea prescrișă în § 10 a art. de lege I. din 1883, afară de aceea aptitudinea ca electroinginer, și au a-și așterne rugărilor în scris instruite cu documentele și alte eventuale atestate, prin cari adevăresc prestațiunile de serviciu de până aici, subscrisului primar orășenesc.

Sebeș, în 2/15 Martie 1919.

Dr. Cușuta,
primar.

Nr. 1585.

(48) 2—3

Concurs din oficiu

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III Capâlna, din protopresbiteratul Sebeșului, în conformitate cu concluzul sinodului arhidiecezan Nr. 55 din 1911 se publică concurs din oficiu cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sânt cele fasonate în coala B. pentru congruă.

Concursele instruite cu documentele cerute, se trimit în termenul deschis consistorului arhidiecezan; iar concurenții cu observarea prescrișelor din regulamentul pentru parohii se pot prezenta în comună pentru a cânta, și oficia, a cuvânta și a face cunoștință cu poporul.

Sibiu, din ședința consistorului arhidiecezan, ca senat bisericesc, ținută la 26 Februarie 1919.

Consistorul arhidiecezan.

Censurat prin: Mohan.

Editura și tiparul tipografiei arhidiecezane.